

ចង្ហើម្ហុយបាច់ គេកាច់មិនបាក់

កសាង មូលដ្ឋានជីវិតសហគមន៍ របស់ពួកគេនៅលើទឹកដីខ្មែរ
 ដែល គេច្រើសរើសសំរាប់រស់នៅ។ របងការពារសហគមន៍គេ
 នោះ គឺសាមគ្គីក្នុងគំនិត « ចង្ហើម្ហុយបាច់ គេកាច់មិន
 បាក់ » នោះឯង ។ ដូច្នេះពាក្យស្លោកខាងលើនេះ ជាឧបាទាន^១
 ចិនយួននៅស្រុកខ្មែរ។ ប្រាកដណាស់ថា សហគមន៍ចិនយួន
 មានការឧបត្ថម្ភ ពីសំណាក់អាជ្ញាធរខ្មែរ ដែលជាអាជ្ញាធរ រស់
 ក្រោមអំណាចប្រទេសចិន វៀតណាមកុម្មុយនិស្ត តែបើសិនជា
 ជនជាតិចិនយួនទាំងនោះ គ្មានមារយាទ រស់នៅជា សហគម
 ន៍អនាធិបតេយ្យ គ្មានវិន័យមាំមួនសំរាប់ការរស់នៅ ក៏ពិបាក
 ប្រទេសចិនយួនជា មាតាប្រទេសគេ និង អាជ្ញាធរខ្មែរជា
 រណប ជួយ ហើយខ្លាចនោះដែរ។

ជនជាតិ ចិន-យួន នៅស្រុកខ្មែរ គេទុកគ្នាជា ញាតិពន្ធ
 ប្រយោជន៍ ហើយគេនាំគ្នា ទុកជនខ្មែរជា ជនបរទេសចំពោះ
 សហគមន៍គេ តែជាពលកម្ម សំរាប់ពាណិជ្ជកម្មគេ គេទុករាជ
 ការខ្មែរជា ឈ្នាន់សំរាប់បំរើប្រយោជន៍, ចិនសូកមន្ត្រីឲ្យរស់ជា
 ឈ្នួលបំរើប្រយោជន៍គេ ឯចំណែកមន្ត្រីខ្មែរ សូកយួន ដើម្បី
 បុណ្យស័ក្តិ និង លុយ សំរាប់រស់ជា ឈ្នួលបំរើប្រយោជន៍ ចិន-យួ
 ន។ រួមសេចក្តីមកមន្ត្រីខ្មែរ រស់ក្នុងចំណុះលុយ ចិន-យួន ហើយ
 នៅទីបញ្ចប់ លុយស៊ីពីចិន នាំគ្នាឲ្យយួន, យួន នាំគ្នាយក

^១ ឧបាទាន=ន - ការប្រកាន់មាំ,ការប្រតោងចិត្តគំនិត។

ចង្ហែមួយបាច់ គេកាច់មិនបាក់

ជនបរទេស ជាពិសេស ចិន-យួន វានាំគ្នាមករស់នៅស្រុកខ្មែរ ដើម្បី បំផ្លាញសម្បត្តិធម្មជាតិ និង ឆ្លៀតប្រើពលកម្មខ្មែរ ដែល មានតម្លៃថោក ដើម្បី ផលិតវត្ថុគ្រប់បែបយ៉ាង សំរាប់យកទៅ លក់ឲ្យល្អ្មះថ្លៃក្នុងផ្សារអន្តរជាតិតែប៉ុណ្ណោះ។ ពួកឈ្មួញទាំងនោះ គ្មានគំនិតណាមួយគិត អំពីអនាគត ដល់ពលករ (ពលការិនី) ខ្មែរនោះឡើយ។ គេគិតតែឆ្លៀត ប្រើកំឡាំងបាយខ្មែរ ដូច ឈ្លឹងជញ្ជក់ឈាមមនុស្សនោះឯង។

ចុះនៅឯណាទៅគំនិត « ចង្ហែមួយបាច់ គេកាច់មិនបាក់ » របស់ខ្មែរ?

ក្នុងការនឿយណាយ ចំពោះមុខអយុត្តិធម៌ និង ការឆ្លៀតប្រើ កម្លាំងខ្មែរឥតសំចៃ ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ យើង សង្កេតឃើញជនរងគ្រោះខ្មែរយើង មិនសូវមានប្រតិកម្មម្នាក់ ជាតិទេនោះទេ។ កន្លែងណាមានកើតអយុត្តិធម៌ គឺនាំគ្នាតវ៉ាតែ កន្លែងដែលមានកើតហេតុនោះតែប៉ុណ្ណោះ ហើយឥតសូវឃើញ មានសាមគ្គី ពីសំណាក់ខ្មែរដទៃនោះទេ។ អចលនៈ² នេះ ជា ទម្លាប់របស់សង្គមខ្មែរ គឺ « អ្នកទទួលហេតុមិនល្អ គឺជាបាប ដែលជននោះ ត្រូវសង នូវអំពើដែលខ្លួនបានធ្វើពីជាតិមុន »។ គំនិតនេះ ជាគំនិតអាត្មានិយម ដែលអ្នកដឹកនាំខ្មែរគ្រប់ ជំនាន់ គេឆ្លៀតយកមកប្រើ ជាអារុជសំរាប់បំបែកសាមគ្គីខ្មែរ

² អចលនៈ= ភាពមិនកម្រើក។

ចង្ហើម្អុយបាច់ គេកាច់មិនបាក់

មិនមានគំនិត « ចង្ហើម្អុយបាច់គេកាច់មិនបាក់ » នោះទេ ហើយទើងតែលើគេតែប៉ុណ្ណោះ ដូចឧទាហរណ៍មានស្រាប់ : ហ៊ុន សែន ប្តូរនូវស្រ្តី បែរជាជនរងគ្រោះនាំគ្នាធ្វើ បដ្ឋនាលិខិត សូមចោរម៍ទ អោយដឹមកខ្លួនវិញ។ សួរថា តើមានចោរណា មួយលួចហើយចមកវិញ ?

អ្វីដែលត្រូវធ្វើ គឺត្រូវនាំគ្នាប្តឹង សុំឲ្យអាជ្ញាធរ មានសមត្ថកិច្ច ចាប់ចោរ បែរជានាំគ្នា ទៅអង្វរចោរសុំដឹមកវិញ។ ឧទាហរ ណ៍ ច្រើនទៀត ដែលយើងមិនលើកមកបង្ហាញ ព្រោះខ្មែរគ្រប់រូប បានតាមដាន ឃើញភាពមិនធម្មតា នៃទង្វើ ដែលអ្នករង គ្រោះកំពុងធ្វើ ហើយមាន អ្នកបញ្ជូរច្រើនណាស់ ដែលតាំង ខ្លួនជាអ្នកជួយស្រ្តី មិនគិតនាំគ្នា ពន្យល់ អ្នករងគ្រោះ ឲ្យគាត់ តាមផ្លូវត្រូវ និង មានប្រសិទ្ធិភាពផង បែរជានាំគ្នា ធ្វើញាណ ធ្វើ ចំពោះអ្នកបំពានច្បាប់ សុំឲ្យគោរពច្បាប់ទៅវិញ។ ទង្វើនេះ មិនមានគំនិត « ចង្ហើម្អុយបាច់ គេកាច់មិនបាក់ » តែផ្ទុយ ទៅវិញ នាំគ្នាបំផ្លាញគំនិតយុត្តិធម៌ពិត ដែលត្រូវធ្វើ។ បើដឹង ថាធ្វើខុសហើយ ហើយនាំគ្នាធ្វើតទៅទៀត អ្នកដែលបាន ចំណេញគឺពិតជាយួននិងក្រុមបក្សពួក ហ៊ុន សែន នោះហើយ។

ឧទាហរណ៍ករណី លោក ម៉ម សុណង់ដូ គឺត្រូវនាំគ្នាលប់សុំ ឲ្យតុលាការ របស់ហ៊ុនសែនដោះលែងលោក គឺត្រូវនាំគ្នាប្តឹង ហ៊ុន សែន ពីបទរំលោភលើសិទ្ធិសេរីភាពលោកម៉មសុណង់ដូ ដែល ជាអ្នកសារពត៌មាន ទៅតុលាការជាតិក្តី និង តុលាការ

ចង្កើមួយបាច់ គេកាច់មិនបាក់

បារាំងក្តី ព្រោះលោក ម៉ែម សូណង់ដូ លោកក៏មាន សញ្ញាតិ បារាំងដែរ។ បើ ហ៊ុន សែន ប្រើមធ្យោបាយ ដោយយកតុលាការ រណបខ្លួន និង យួន ជាអាវុធ ចុះហេតុអ្វីក៏ខ្មែរ អ្នកប្រជាធិបតេយ្យ និង មិត្តបរទេស ជាអ្នកប្រជាធិបតេយ្យ ខ្លាចប្រើសញ្ញាតិបារាំង របស់លោក ម៉ែម សូណង់ដូ មកប្រើ ដើម្បី រកយុត្តិធម៌ ឲ្យលោក ម៉ែម សូណង់ដូ ហើយឈប់សង្ឃឹមលើ សេចក្តីអត់ឱន ហ៊ុន សែន តទៅទៀត ព្រោះច្បាស់ វាគ្មាននោះឡើយ ព្រោះករណី លោក ម៉ែម សូណង់ដូ ជារឿងរបស់យួន ដែលជាចៅហ្វាយ ហ៊ុន សែន។

« ចង្កើមួយបាច់ គេកាច់មិនបាក់ » ជារឿងចិត្តគំនិតខ្មែរ។ ដូច្នោះ លុះត្រាតែខ្មែរយើង ដូរទំលាប់ថា បុណ្យបាប និង យុត្តិធម៌ ជារឿងពីរដាច់គ្នា។ « បុណ្យបាប » ជារឿងសីលធម៌ ចំណែក « យុត្តិធម៌ » ជារឿងច្បាប់, ដូច្នោះបើរដ្ឋអំណាច រំលោភ ច្បាប់រដ្ឋ គឺមានតែផ្លូវមួយគត់ ជាផ្លូវត្រូវ គឺធ្វើ « សាមគ្គីភាព » ឲ្យក្លាយទៅជា « ចង្កើមួយបាច់ គេកាច់មិនបាក់ » ដើម្បី ប្រឈមខុសទល់នឹង អំពើអយុត្តិធម៌ គឺនាំគ្នាក្រោកឈរ រួមប្រឆាំងនឹង រាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរអាយ៉ងយួន ក្នុងសិទ្ធិ និង អំណាចខ្លួន ដែលមានចែង ក្នុងរដ្ឋមន្ត្រីខ្មែរផង ក្នុងច្បាប់ អន្តរជាតិផង និង ក្នុងច្បាប់ធម្មជាតិផង។ មានតែសាមគ្គីភាព ក្នុងសកម្មភាពជាសកម្ម គឺធ្វើបាតុកម្មថ្នាក់ជាតិសាម វិធីអហិង្សាចេញមុខ ទើបអាច រំលំរបបចោរម៍នៅស្រុកខ្មែរ

